

ב"ה

פרשת חוקת

ולא היה מים לעדה

חוקת כ, ב.

"רועה נאמן"

...וזהו סימן של "רועה נאמן", "רעיא מהימנא": ובהקדים - שיש כמה ענינים שבהם עוזרים ליהודי נוסף, ובכן, יש מי שענינו לעזור ברוחניות, ויש מי שענינו לעזור בגשמיות;

אבל החידוש בנוגע ל"נשיא" - וכיון ש"הנשיא הוא הכל", נדרש הדבר מכל אחד מישראל - שעוזר ומסייע לבני ישראל הן ברוחניות והן בגשמיות; הסימן של "רועה נאמן" הוא - שדואג בבת אחת עבור הנשמה ועבור הגוף. ועוד זאת, שאינו ממתין עד שיבואו אליו לבקש כו', אלא הוא בעצמו מתחיל לחקור ולדרוש בידעו אודות מציאותו של פלוני, מה ביכלתו לעשות שמציאות זו תהיה בשלימותה, וגם תבוא לשלימות נעלית יותר.

וכמדובר כמה פעמים שכל הענינים נרמזים (ועד שנמצאים בפירוש) בנגלה דתורה:

מצינו בנוגע למשה רבינו, רועה נאמן הראשון, שלכתחילה היה הסדר שבזכותו ירד המן, ואילו באר המים היתה בזכותה של מרים, וענני הכבוד היו בזכותו של אהרן; ולאחרי מיתת מרים ואהרן "חזרו שניהם (הבאר וענני הכבוד) בזכות משה", ולכן נאמר בנוגע למיתת משה (שאז "נסתלקו כולן") "וְאַכְחַד אֶת שְׁלֵשֶׁת הָרָעִים בְּיַרְח אֶחָד"¹, דלכאורה: "וכי בַיַּרְח אֶחָד מתו, והלא מרים מתה בניסן, ואהרן באָב ומשה באדר, אלא מלמד שנתבטלו שלש מתנות טובות שנתנו על ידן ונסתלקו כולן בַיַּרְח אֶחָד"².

כלומר: הסיבה לכך שלפני זה היה רק המן בזכותו של משה היא - בגלל שכבר היו הבאר וענני הכבוד מן המוכן בזכות מרים ואהרן; אבל כשנתבטלה הבאר במיתת מרים, לא טען משה שענין הבאר אינו שייך אליו,

¹ זכרי' יא, ח.

² תענית ט, א.

והראיה, שבמשך שלושים ותשע – ארבעים שנה היתה הבאר בזכותה של מרים, ואם כן מה רוצים ממנו... אלא להיותו "רועה נאמן", הנה מיד חזרה הבאר בזכותו. ועל דרך זה בנוגע לענני הכבוד.

ומזה מוכח מהו ענינו של רועה נאמן - שכל זמן שצרכי בני ישראל מסופקים כבר, מה טוב, אבל כשנחסר בזה, הנה למרות שבמשך ארבעים שנה היתה הבאר בזכותה של מרים וענני הכבוד בזכותו של אהרן, הנה מיד כשנודע למשה שחסרו, נכנס הוא במקומם, וחוזרים בזכותו. וזוהי הוראה לרועה נאמן בכל דור ודור.

...ביחד עם זה, הבחינה וההוכחה לכך ש"משה ראוי להיות רועה ישראל (נוסף על מה שכתוב³ "ומשה היה רועה", ש"היה מתוקן לכך"⁴) מאופן הנהגתו כשהיה רועה צאן יתרו - לא היתה רק מזה ש"היה מוציא הקטנים לרעות כדי שירעו עשב הרך, ואחר כך מוציא הזקנים כדי שירעו עשב הבינונית, ואחר כך מוציא הבחורים שיהיו אוכלין עשב הקשה"⁵; הבחינה האחרונה היתה מזה ש"ברח ממנו גדי (אחד) ורץ אחריו... הרכיבו על כתיפו וכו'".

ולכאורה: מדוע לא מספיקה הבחינה הכללית שהעמיד את הקטנים לחוד, הזקנים לחוד והבחורים לחוד?

אך הענין בזה - שזוהי דאגה עבור הכלל, ולכן עדיין אין הוכחה שזהו "רועה נאמן", "רעיא מהימנא"; הבחינה האחרונה היא – כשיש גדי אחד שבורח, והוא מניח את כל העדר ורץ אחריו, ואז יודעים ש"משה היה רועה".

קטע משיחת י"ב תמוז, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשל"א חוברת א. ע' 10

³ שמות ג, א.

⁴ שמו"ר פ"ב, ד.

⁵ שמו"ר שם, ב. וראה מדרש תהלים (באבער) עח הערה קנב (בנוגע למשה).

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעייני הרב גבריאל נח זוגותו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"י ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה